

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-03-67-T

Datum: 7. oktobar 2008.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM III

U sastavu: sudija Jean-Claude Antonetti, predsedavajući
sudija Frederik Harhoff
sudija Flavia Lattanzi

Sekretar: g. Hans Holthuis

Odluka od: 7. oktobra 2008.

TUŽILAC

protiv

VOJISLAVA ŠEŠELJA

JAVNO

ODLUKA PO PODNESCIMA OPTUŽENOG BR. 390 I 392

Tužilaštvo

g. Daryl Mundis
gđa Christine Dahl

Optuženi

g. Vojislav Šešelj

I. UVOD

1. **PRETRESNO VEĆE III** (dalje u tekstu: Pretresno veće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rešava po podnescima optuženog br. 390¹ i 392,² podnesenim 17. jula 2008, odnosno 6. avgusta 2008. godine (dalje u tekstu: Podnesak br. 390 i Podnesak br. 392; zajedno: Podnesci), u kojima optuženi tvrdi da tužilac nije ispunio svoje obaveze u vezi s obelodanjivanjem na osnovu pravila 68(i) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik).

II. PODNESCI

2. Podnesci optuženog odnose se na dve različite grupe dokumenata koje mu je obelodanio tužilac.

3. Prva grupa dokumenata sastoji se od štampanih kopija dokumenata koji predstavljaju potencijalno oslobađajući materijal, koje je tužilac prikupio putem pretraživanja na osnovu ključnih reči koje je naznačio optuženi (dalje u tekstu: Prva grupa). Taj materijal, čije obelodanjivanje je predmet odluke Pretresnog veća od 5. novembra 2007. (dalje u tekstu: Odluka od 5. novembra 2007),³ sadržan je u 68 registratora sa približno 3.000 dokumenata.⁴

4. Druga, različita grupa dokumenata,⁵ sastoji se štampanih kopija dokumenata koji su tadašnjem braniocu optuženog u pripravnosti bili obelodanjeni elektronskim putem 30. septembra 2004. (dalje u tekstu: Druga grupa), no koje optuženi odbija da primi u elektronskom obliku. Taj materijal sadržan je u 63 registratora sa približno 200.000 do 300.000 stranica.⁶

5. Optuženi je Podnesak br. 390 dostavio 17. jula 2008, uz obrazloženje da je načinom obelodanjivanja Prve grupe dokumenata koja, kako on smatra, potpada pod pravilo 68(i) Pravilnika,

¹ Original na b/h/s jeziku, sa engleskim prevodom pod naslovom *Submission 390* /Podnesak br. 390/, sa dodacima ukupno 88 stranica, zaveden 17. jula 2008. godine.

² Original na b/h/s jeziku, sa engleskim prevodom pod naslovom *Submission 392* /Podnesak br. 392/, sa dodacima ukupno 527 stranica, zaveden 6. avgusta 2008. godine.

³ Druga odluka u vezi s obavezama tužilaštva na osnovu pravila 68(i) Pravilnika o postupku i dokazima, original na francuskom, 5. novembar 2007. godine.

⁴ Kako se čini, moguće je da tih 3.000 dokumenata sadrži približno 350.000 stranica. Vidi Odgovor tužilaštva na Podnesak br. 350, primljen 18. januara 2008. i zaveden 21. januara 2008, par. 1.

⁵ Pretresno veće napominje da nijedna od ove dve grupe dokumenata nije podgrupa one druge, nego da su one rezultat zasebnih pretraživanja zbirke dokaza tužilaštva izvršenih u različito vreme. Nije naznačeno da li postoji ikakvo preklapanje između te dve grupe dokumenata.

Prevod

tužilac prekršio svoje obaveze na osnovu Odluke od 5. novembra 2007. i pravila 68(i) Pravilnika.⁷ Optuženi tvrdi da se Odlukom od 5. novembra 2007. tužiocu nalaže da mu Prvu grupu dokumenata obelodani odštampanu na papiru i na jeziku koji razume, ali da su neki od dokumenata zapravo na engleskom jeziku. Pored toga, on tvrdi da su dokumenti obelodanjeni u Prvoj grupi prikupljeni i predstavljeni na takav način da su potpuno neupotrebljivi. Konkretno, on tvrdi da su dokumenti dostavljeni bez ikakve klasifikacije ili sadržaja, da su nepotpuni, često nečitki i da sadrže dokumente kao što su crteži nejasnih oblika, koji nemaju nikakve veze sa njegovom odbranom.⁸ Usled toga, tvrdi on, trebalo bi da Pretresno veće tužiocu naloži da ispuni svoje obaveze obelodanjivanja na osnovu Odluke od 5. novembra 2007. i pravila 68(i) Pravilnika, kao i da tužiocu izrekne sankciju na osnovu pravila 68*bis* Pravilnika.⁹

6. Nakon što je tužilac obelodanio Drugu grupu dokumenata, optuženi je, 6. avgusta 2008, dostavio Podnesak br. 392 u kojem uglavnom ponavlja argumente sadržane u Podnesku br. 390.¹⁰

7. Tužilac je 20. avgusta 2008. dostavio objedinjeni odgovor na Podnesak br. 390 i Podnesak br. 392 (dalje u tekstu: Objedinjeni odgovor).¹¹ Na opštem nivou, u Objedinjenom odgovoru se tvrdi da su podnesci br. 390 i 392 pravno i činjenično netačni i da ih treba odbaciti.¹² Tužilac opisuje način na koji je prikupljena i obelodanjena Prva grupa dokumenata, ali se u argumentaciji usredsređuje uglavnom na obelodanjivanje Druge grupe dokumenata. Tužilac kaže da materijal iz Druge grupe dokumenata nikad nije okarakterisao kao materijal na osnovu pravila 68(i) Pravilnika.¹³ Naprotiv, tužilac navodi da su ti dokumenti rezultat “osnovne pretrage”, pripremljeni u predmetu *Milošević* radi “identifikacije potencijalno oslobađajućeg materijala koji se odnosi na ‘organizacije počinioc’”.¹⁴ On smatra da su ti dokumenti “relevantni samo po svojoj prirodi” i da stoga potpadaju pod odredbe pravila 68(ii), a ne pravila 68(i) Pravilnika, što znači da je dovoljno da

⁶ Pretresno veće napominje da tužilac navodi protivrečne podatke o ukupnom broju stranica te dokumentacije. Upoređi pretres od 27. septembra 2007, T. 1573 (kada je rečeno da dokumenti sadrže oko 207.000 stranica) sa pretresom 4. marta 2008, T. 4401-4404 (kada je rečeno da dokumenti sadrže oko 306.000 stranica).

⁷ Podnesak br. 390, str. 2-6.

⁸ Podnesak br. 390, str. 4-5. Neke od dokumenata koji su mu obelodanjeni optuženi prilaže u dodacima Podneska br. 390, ukupno 88 stranica, kao ilustraciju nedostataka o kojima govori.

⁹ Podnesak br. 390, str. 24.

¹⁰ Podnesak br. 392. Neke od dokumenata koji su mu obelodanjeni optuženi prilaže u dodacima Podneska br. 392, ukupno 527 stranica, kao ilustraciju nedostataka o kojima govori.

¹¹ Odgovor tužilaštva na Podnesak optuženog br. 392 i dodatak odgovoru u vezi s Podneskom br. 390, 20. avgust 2008. (dalje u tekstu: Objedinjeni odgovor); *vidi i* Zapisnik o prijemu prevoda Objedinjenog odgovora na b/h/s, potpisan od strane optuženog 1. septembra 2008. i zaveden 17. septembra 2008. godine. Pretresno veće napominje da je tužilac 31. jula 2008. prvo dostavio odgovor na Podnesak br. 390, u kojem je izjavio da još nije vreme za donošenje sudske odluke po njemu i da će pokušati da to reši direktno s optuženim. Odgovor tužilaštva na Podnesak optuženog br. 390, 31. jul 2008. Prema tome, Objedinjeni odgovor je dopuna prvog odgovora na Podnesak br. 390.

¹² Objedinjeni odgovor, par. 1.

¹³ Objedinjeni odgovor, par. 4.

¹⁴ Objedinjeni odgovor, par. 4.

Prevod

se odbrani dostave u elektronskoj formi, kako je i učinjeno.¹⁵ S obzirom na stalne zahteve optuženog da mu se ti dokumenti dostave na papiru, tužilac kaže da je ipak “konačno prista[o] da štampa na b/h/s dokumenta [...] i da ih obelodani optuženom” kako bi se “krenulo s mrtve tačke po ovom pitanju”.¹⁶ Tužilac napominje da su odštampane samo stranice koje sadrže relevantne rezultate osnovne pretrage i da su dokumenti štampani onakvi kakvi su u zbirci dokaza Tužilaštva.¹⁷ Tužilac izjavljuje da je “u najboljoj nameri štampa[o] materijal koji je tražio optuženi” i da nema osnova za određivanje sankcija ili izdavanje naloga za bilo kakve dalje radnje u vezi s bilo kojom grupom dokumenata.¹⁸

III. MERODAVNO PRAVO

8. Pravilo 68 Pravilnika u relevantnom delu predviđa:

Osim u slučajevima predviđenim pravilom 70,

(i) Tužilac će što je pre moguće odbrani obelodaniti sve materijale koji po njegovim stvarnim saznanjima mogu upućivati na nevinost, odnosno ublažiti krivicu optuženog ili uticati na verodostojnost dokaza optužbe.

(ii) Ne dovodeći u pitanje odredbe stava (i), tužilac će odbrani dostaviti, u elektronskom obliku, zbirke relevantnog materijala u svom posedu, zajedno s odgovarajućim računarskim programom kako bi odbrana mogla elektronski pretraživati te zbirke.; [...]

9. Pravilo 68bis Pravilnika predviđa da “[p]retretresni sudija ili pretresno veće mogu odlučiti, *proprio motu* ili na zahtev jedne od strana, koje će se sankcije izreći strani koja nije ispunila svoje obaveze obelodanjivanja po ovom Pravilniku”.

10. Obelodanjivanje na osnovu pravila 68(i) Pravilnika je trajna obaveza koja ne mora biti okončana pre početka suđenja.¹⁹ U skladu s tom obavezom, materijal koji smatra oslobađajućim tužilac mora obelodaniti što je pre moguće, čim sazna da je dotični materijal u njegovom posedu.²⁰ Uz konačnu kontrolu Pretresnog veća, na tužiocu je da u svakom konkretnom slučaju utvrdi na koje se dokumente pravilo 68(i) Pravilnika odnosi, u svetlu prava optuženog na pravičan postupak.²¹

¹⁵ Objedinjeni odgovor, par. 8.

¹⁶ Objedinjeni odgovor, par. 8. Tužilac napominje da je zahteve optuženog da mu se ti dokumenti dostave odštampani na papiru smatrao zahtevima za pristup “materijalu za pripremu odbrane” na osnovu pravila 66(B) Pravilnika.

¹⁷ Objedinjeni odgovor, par. 14.

¹⁸ Objedinjeni odgovor, par. 16.

¹⁹ *Tužilac protiv Vojislava Šešelja*, predmet br. IT-03-67-PT, Nalog o obelodanjivanju materijala na osnovu pravila 68(i) Pravilnika o postupku i dokazima, original na francuskom, 9. jul 2007, str. 2-3.

²⁰ *Tužilac protiv Namera Orića*, predmet br. IT-03-68-T, Presuda, 30. jun 2006, par. 74.

²¹ Druga odluka u vezi s obavezama Tužilaštva na osnovu pravila 68(i) Pravilnika o postupku i dokazima, original na francuskom, 5. novembar 2007, str. 3.

IV. DISKUSIJA

A. Preliminarna pitanja

11. Pretresno veće napominje da optuženi, i u Podnesku br. 390 i u Podnesku br. 392, traži da mu se dozvoli da prekorači ograničenje broja reči propisano Uputstvom o dužini podnesaka i zahteva.²² Imajući u vidu ogromnu količinu dokumenata na koje se ti podnesci odnose, Pretresno veće prihvata da uzme u razmatranje podneske optuženog br. 390 i br. 392 koji sadrže ukupno 5.168, odnosno 7.913 reči, što znači da je u oba slučaja prekoračeno ograničenje od 3.000 reči propisano Uputstvom o dužini podnesaka i zahteva.²³ Pretresno veće napominje da je u oba podneska veliki prostor utrošen na navođenje primera navodnih nedostataka u dokumentima koje je tužilac obelodanio u Prvoj i Drugoj grupi.

12. Pored toga, Pretresno veće napominje da tužilac ne osporava da su dokumentima iz Prve i Druge grupe svojstveni mnogi nedostaci koje navodi optuženi. Pretresno veće je svesno mogućnosti da ti nedostaci proističu iz načina na koji su dokumenti prikupljeni i da možda samo odražavaju stanje dokumenata u tužiochevim zbirkama dokaza. Međutim, Pretresno veće napominje da neka pitanja u vezi s prikupljanjem i obelodanjivanjem Prve i Druge grupe dokumenata i dalje ostaju bez odgovora. Na primer, činjenicu da obelodanjeni materijal sadrži veći broj sasvim praznih stranica teško je pomiriti sa tužiochevom tvrdnjom da je to rezultat pretraga na osnovu ključnih reči. Osim toga, Pretresno veće ne može da utvrdi na osnovu kojeg je kriterijuma, ako je uopšte postojao, određen redosled kojim su stranice štampane i obelodanjene optuženom.²⁴

B. Obelodanjivanje Prve i Druge grupe dokumenata

13. Pretresno veće podseća na to da je tužilac dužan da sve materijale na osnovu pravila 68(i) Pravilnika optuženom obelodani što je pre moguće i da to učini u pisanoj formi i na jeziku koji on razume.²⁵ Međutim, Pretresno veće napominje da strane imaju različite stavove o tome da li dokumenti iz Prve i Druge grupe treba da se kategorizuju kao materijal na osnovu pravila 68(i)

²² Podnesak br. 390, str. 2; Podnesak br. 392, str. 2.

²³ Iako je nejasno o kolikom se broju stranica stvarno radi, *vidi* fusnote 4 i 6 *supra*, čini se da ukupan broj stranica obelodanjenih optuženom u okviru Prve i Druge grupe dokumenata iznosi približno 500.000 ili 600.000 stranica.

²⁴ Na pretresu 4. marta 2008. tužilac je rekao da će redosled dokumenata biti zasnovan na njihovim ERN-brojevima. *Vidi* pretres od 4. marta 2008, T. 4401.

²⁵ *Vidi* Odluku po Zahtevu broj 289 u vezi s formom obelodanjivanja dokaznih predmeta, original na francuskom, 7. jun 2007, par. 37; Nalog o obelodanjivanju materijala na osnovu pravila 68(i) Pravilnika o postupku i dokazima, original na francuskom, 9. jul 2007, str. 3; Drugu odluku u vezi s obavezama Tužilaštva na osnovu pravila 68(i) Pravilnika o postupku i dokazima, original na francuskom, 5. novembar 2007, str. 4.

Prevod

Pravilnika. Naime, o čemu će biti reči u nastavku, istorijat postupka otkriva neke nejasnoće u pogledu karaktera dokumenata obelodanjenih u Prvoj i Drugoj grupi.

14. Dana 30. septembra 2004. tužilac je tadašnjem braniocu optuženog u pripravnosti elektronskim putem obelodanio 207.000 stranica dokumenata na osnovu pravila 68 Pravilnika, ne preciziravši da li to čini po stavu (i) i/ili stavu (ii) pravila 68 Pravilnika. Na tim dokumentima bazirana je sporna Druga grupa dokumenata.²⁶ Dana 7. juna 2007. pretpretresni sudija je tužiocu naložio “da obelodani optuženom, ‘što je pre moguće’, u pisanoj formi i na jeziku koji razume, dokazne predmete na osnovu pravila 68(i)”.²⁷

15. Nakon statusne konferencije održane 4. jula 2007, na kojoj se raspravljalo o nekim problemima u vezi s obelodanjivanjem, pretpretresni sudija je: (a) tužiocu naložio da nastavi da ulaže sve snage u trajno ispunjavanje svojih obaveza na osnovu pravila 68(i) i Odluke od 7. juna 2007. godine; i (b) optuženom naložio da tužioca obavesti o ključnim rečima za koje smatra da bi mogle biti neophodne kako bi tužilaštvo efikasnije moglo da odredi oslobađajući dokazni materijal na osnovu pravila 68(i) (dalje u tekstu: Nalog od 9. jula 2007).²⁸

16. Shodno Nalogu od 9. jula 2007, tužilac je izvršio novu pretragu svoje zbirke dokaznog materijala na osnovu ključnih reči koje je optuženi naveo kao potencijalno oslobađajuće. Rezultati te pretrage čine bazu sporne Prve grupe dokumenata. Dana 5. novembra 2007, nakon što je tužilac završio pretragu na osnovu ključnih reči, Pretresno veće je tužiocu naložilo da “u najkraćem mogućem roku, odštampano na papiru i na jeziku koji optuženi razume, obelodani približno 3.000 dokumenata koje je tužilaštvo identifikovalo na osnovu ključnih reči koje je dostavio optuženi” (dalje u tekstu: Odluka od 5. novembra 2007).²⁹

17. Tužilac je u početku pokušao da ispoštuje Odluku od 5. novembra 2007. i optuženom 3. decembra 2007. i 17. decembra 2007. obelodanio, na papiru, deo Prve grupe dokumenata. Optuženi je 20. decembra 2007. osporio valjanost tog obelodanjivanja³⁰ tako da je tužilac, izvršavajući usmeni nalog Pretresnog veća od 15. januara 2008,³¹ 21. januara 2008. dostavio pisane materijale uz detaljno objašnjenje postupanja po Odluci od 5. novembra 2007. (dalje u tekstu: Tužiočev

²⁶ Kao što je već rečeno, tužilac navodi da ti dokumenti sada dosežu brojku od 306.000 stranica.

²⁷ Odluka po Zahtevu broj 289 u vezi s formom obelodanjivanja dokaznih predmeta, original na francuskom, 7. jun 2007, par. 37.

²⁸ Nalog o obelodanjivanju materijala na osnovu pravila 68(i) Pravilnika o postupku i dokazima, original na francuskom, 9. jul 2007, str. 3.

²⁹ Druga odluka u vezi s obavezama tužilaštva na osnovu pravila 68(i) Pravilnika o postupku i dokazima, original na francuskom, 5. novembar 2007, str. 4.

³⁰ Podnesak br. 350 optuženog, zaveden 20. decembra 2007.

³¹ Pretres od 15. januara 2008, T. 2293-2295.

Prevod

podnesak od 21. januara 2008.).³² Tužilac je izjavio da je optuženom obelodanio na papiru “sve što je bilo predmet [Odluke od 5. novembra 2007.] i što je elektronskom pretragom identifikovano kao dokument na b/h/s”.³³ Tužilac je dodao da su u pogledu dugačkih dokumenata na b/h/s obelodanjivanjem obuhvaćene samo stranice na kojima se pojavljuju relevantne ključne reči koje je dostavio optuženi, a ne ceo dokument, i da se neki dokumenti na engleskom jeziku koji podležu pravilu 68(i) još prevode.³⁴ Tužilac je napomenuo da dokumenti obelodanjeni optuženom predstavljaju samo deo onih 3.000 dokumenata koji su identifikovani pretragom na osnovu ključnih reči, pošto su su “preostalih 1750 dokumenata [...] ili duplikati dokumenata koji su već obelodanjeni, ili je njihov autor sam optuženi ili su posredi dokumenti na engleskom koji ne podležu pravilu 68(i)”.³⁵

18. Na pretresu od 4. marta 2008, tužilac je izjavio da je spreman da optuženom obelodani na papiru dokumente koji su prvobitno bili obelodanjeni u elektronskoj formi njegovom braniocu u pripravnosti 30. septembra 2004.— tj. Drugu grupu dokumenata.³⁶ Tužilac je izjavio da smatra da taj materijal ne potpada pod pravilo 68(i), ali da ipak pristaje da ga obelodani optuženom zato što on “želi da sav taj materijal sam pregleda pošto veruje da on sadrži materijal koji podleže pravilu 68(i) i nema poverenja u pregled koji bi izvršio tužilac”.³⁷ S obzirom na ogromnu količinu materijala za obelodanjivanje, tužilac je od optuženog zatražio da potvrdi da zaista želi taj materijal u štampanoj, a ne u elektronskoj formi, što je optuženi učinio.³⁸

19. U vezi s Prvom grupom dokumenata, Pretresno veće napominje da tužilac u Objedinjenom odgovoru ne navodi eksplicitno da li te dokumente smatra materijalom na osnovu pravila 68(i). Pretresno veće napominje da je, kako se čini, obelodanjivanja 3. decembra 2007. i 17. decembra 2007. tužilac izvršio u nastojanju da ispuni svoje obaveze obelodanjivanja iz pravila 68(i) Pravilnika, barem što se tiče 3.000 dokumenata koji čine Prvu grupu,³⁹ ali da se ta dva obelodanjivanja ne pominju nigde u tužiocčevom Objedinjenom odgovoru. Pretresno veće dalje napominje da ne raspolaže nikakvim informacijama o obelodanjivanju dokumenata na engleskom

³² Odgovor tužilaštva na Podnesak br. 350, primljen 18. januara 2008. i zaveden 21. januara 2008.

³³ Odgovor tužilaštva na Podnesak br. 350, primljen 18. januara 2008. i zaveden 21. januara 2008, par. 3.

³⁴ Odgovor tužilaštva na Podnesak br. 350, primljen 18. januara 2008. i zaveden 21. januara 2008, par. 4, 7-8.

³⁵ Odgovor tužilaštva na Podnesak br. 350, primljen 18. januara 2008. i zaveden 21. januara 2008, par. 9.

³⁶ Pretres od 4. marta 2008, T. 4400-4404.

³⁷ Pretres od 4. marta 2008, T. 4401, gde se tužilac pozvao na pretres od 21. februara 2008. (T. 3990-4003) i pretres od 26. februara 2008. (T. 4058-4097). *Vidi i* pretres od 27. septembra 2007, T. 1558-1578.

³⁸ Pretres od 4. marta 2008, T. 4401-4404.

³⁹ *Vidi* Odgovor tužilaštva na Podnesak br. 350, primljen 18. januara 2008. i zaveden 21. januara 2008, par. 14-15 (u kojem se traži pojašnjenje da li se Odlukom od 5. novembra 2007. od tužioca traži da obelodani i/ili da prevede dokumete za koje smatra da ne potpadaju pod pravilo 68(i) Pravilnika).

Prevod

jeziku za koje je tužilac 21. januara 2008. izjavio da su poslani na prevođenje na b/h/s.⁴⁰ Dakle, ostaje nejasno koliko su, i da li su uopšte, obelodanjivanjima od 3. i 17. decembra 2007. ili obelodanjivanjem Prve grupe dokumenata ispunjene tužiočeve obaveze iz pravila 68(i).

20. U pogledu Druge grupe dokumenata, Pretresno veće prima na znanje na tužiočevu izjavu da on te dokumente ne smatra niti ih je ikad smatrao materijalom na osnovu pravila 68(i).⁴¹ Pretresno veće podseća da je isključivo na tužiocu da, uz konačnu kontrolu Pretresnog veća, u svakom konkretnom slučaju utvrdi na koje se dokumente odnosi pravilo 68(i) Pravilnika.⁴² Pored toga, Pretresno veće napominje da optuženi nije konkretno naveo nijedan dokument za koji tvrdi da se može u pravom smislu smatrati materijalom na osnovu pravila 68(i). Međutim, s obzirom na neizvesnosti koja i dalje postoji u pogledu obima u kojem je tužilac ispunio svoje obaveze iz pravila 68(i) Pravilnika, naime da li je optuženi primio sav materijal na osnovu pravila 68(i) na papiru i na jeziku koji razume pre donošenja odluke po Zahtevu, Pretresno veće konstatuje da donošenje odluke treba odgoditi dok se ne dobiju dodatna pojašnjenja zatražena od tužioca, izneta u Dispozitivu kako sledi.

V. DISPOZITIV

21. Shodno tome, na osnovu pravila 68 i 68*bis* Pravilnika, Pretresno veće

- (i) **ODGAĐA** donošenje odluke po Podnesku br. 390 i Podnesku br. 392 optuženog dok tužilac ne dostavi pisani podnesak čija je sadržina opisana u stavci (ii) u nastavku; i
- (ii) **NALAŽE** tužiocu da u roku od 14 dana od prijema ove odluke dostavi pisani podnesak u kojem će navesti:
  - (a) sva obelodanjivanja optuženom koja je tužilac izvršio na osnovu pravila 68(i) Pravilnika, uključujući:
    1. datume obelodanjivanja i obelodanjeni materijal;
    2. da li je celokupni materijal dostavljen na papiru i na jeziku koji optuženi razume; i
    3. da li je tužilac optuženom dostavio indeks obelodanjenih materijala.

⁴⁰ *Vidi* Odgovor tužilaštva na Podnesak br. 350, primljen 18. januara 2008. i zaveden 21. januara 2008, par. 8.

⁴¹ Objedinjeni odgovor, par. 4.

⁴² *Vidi* par. 10 *supra*.

Prevod

- (b) da li tužilac smatra da je dosad optuženom dostavio celokupni materijal na osnovu pravila 68(i) Pravilnika o kojem ima stvarna saznanja i, ako ne, kada predviđa da će biti u mogućnosti da to učini, na papiru i na jeziku koji optuženi razume.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, a merodavan je tekst na engleskom.

/potpis na originalu/

sudija Jean-Claude Antonetti,
predsedavajući

Dana 7. oktobra 2008.
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]